

SLOVENSKI NAROD.

Rekla vsak dan sveder, invencij modelje in pramiki.
Inserati: Prostor 1 m/m x 54 m/m za navadne in male ogise 40 vin.
za uradne razglase 60 vin., za poslano in reklame 1 K. — Pri naročilu
nad 10 objav popust.

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži znak za odgovor.

Upravišče „Slov. Naroda“ in „Narodna Tiskarna“ Knažlova
ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 90.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani in po pošti:

v Jugoslaviji:		v inozemstvu:	
celoletno naprej plačan	K 84—	celoletno	K 95—
polletno	42—	polletno	50—
3 mesečno	21—	3 mesečno	26—
1	7—	1	9—

Novi naročniki naj pošljejo v prvi naročnino vredno 500 po nakaznici.
Na samo pisarna naročila brez poslatve denarja se ne moremo oziirati.

Uredništvo „Slov. Naroda“ Knažlova ulica št. 5, I. nadstropje
Telefon št. 94.

Recept sprejema le podpisano in začetno frankovano.
Rokopisov ne vrača.

Posamezna številka velja 40 vinarjev.

R političnemu položaju na Slovenskem.

(Iz nedeljskega trzinskega govora podpredsed. DK. posl. Adolfa Ribnikarja.)

Čisto na kratko se hočem dotekniti še političnega položaja na Slovenskem. Vrnivši se iz Beograda, sem našel v slovenskih strankah precej drugačno razpoloženje, kot je bilo takrat, ko sem odhajal v Narodno Predstavništvo. Na eni strani se je pojavilo v naši ožji domovini rovanje proti sedanjemu državnemu stanju, na drugi strani pa se je razvila vojna med strankami samimi. Nekateri slovenske stranke so se očividno odločile, da delajo dvojno politiko, oficijelno in neoficijelno. Kadar nastopajo stranke ali njih zastopniki oficijelno, so lojalne, koncilijantne, miroljubne in najboljše volje pripomoči, da se čimprej dvigne naša mlada država iz težavnih porodnih bolečin. Tako nastopajo stranke in strankini zastopniki pri vladi v Ljubljani, tako v vladi in v Narodnem Predstavništvu v Beogradu. Po vaseh in občinah pa so na delu stranski subverzivni elementi, ki rujejo kolikor močnejše skrivaj na vse močnejše načine in z vsemi dopustnimi in nedopustnimi sredstvi, da razvnamejo strasti ljudstva ter ga pripravijo na upor proti obstoječemu stanju države. V dokaz teh trditvev hočem navesti samo nekaj slučajev.

Na shodu v Sevnici je žugal socializem centralni vladi s sekirami, motikami in pištolami. Socialistično časopisje piše za prevrat. Čim je vstopila v Narodnem Predstavništvu socialistična stranka v opozicijo, je res izstopil socialist Korač iz ministrstva. Tudi so odločili socialisti vladno poverjenstvo v Zagrebu, a slovenski socialisti so kot zastopniki Jugoslovanske socialne demokratske stranke vendarle še vedno ostali v ljubljanski vladi, kjer imajo v rokah najvažnejše resortne. Bodočnost bo pokazala, da li je bila pravilna katastrofalna taktika dr. Lemeževa, ki daje pobudo subverzivnim elementom ali ne. Meni se zdi politika sodr. Prepeluha, ki bi najraje še naprej pozitivno sodeloval v vladi, za bodočnost socializma v Jugoslaviji srečnejša. S tako politiko in taktiko so dosegli dosedaj socialisti mnogo in veliko več kakor so kdaj upali. Za odpravo socialnih krivic, za pošteno in nametno socialno reformo so vse naše stranke. Ostrejši nastop socialistov se v Jugoslaviji ne bo obnesel, ker je država v položaju zatrti vsak resnejši poizkus prevrata, ki bi spravljal v nevarnost obstoj naša mlade države.

Tudi za SLS je značilno, da je drugačna v Beogradu in drugačna doma, da je drugačno nieno oficijelno zastopstvo in da so drugačni njeni pristajši. Časopisje SLS je sicer milejšje kot socialistično, a nič manj huda ni njihova tajna in na pol javna gonja na kmeth. Od mnogostevnih strani dobivamo poročila, da rujejo župniki celo na prižnicah zoper popolno ujediničenje in zoper dinastijo. Na shodu SLS v Dobropoljah je bila pred kratkim sprejeta resolucija, v kateri se trdi, da je to, kar se godi danes v naši državi, absolutizem izza dni stare Avstro-Ogrske. Narodnega predstavništva ta resolucija ne priznava, razven za pripravo v konstituantu. Lahko bi našel več podrobnih slučajev, ki vsi dokazujejo rovanje pristajšev S. L. S. zlasti proti Beogradu, a tako bodi direktno, bodisi indirektno tudi proti narodnemu ujediničenju in proti državi sami. Tako postopa SLS. doma med ljudstvom v istem času, ko vzdržujeta v Beogradu »absolutizem«, proti kateremu nastopa dobropoljska resolucija S. L. S. dva ministra SLS. Tako nastopajo najuglednejši člani SLS. v domovini takrat, ko so oficijelno zastopniki SLS. v Narodnem Predstavništvu najmirnejši parlamentarci, ki po lojalnosti prekašajo vse druge.

Prihajam še na naš medstrankarski boj. Strelja se že s težkimi topovi. Nikakor nočem zagovarjati vsega, kar se je med tem časom pojavilo v okrilju J. D. S. Iz poročil o delovanju posameznih agitatorjev SLS. ter iz časopisja, za katero je odgovorna SLS. pa posnamem, da se hoče uvesti proti naši JDS. isti način boja, kot je bil v navadi pred vojno. Na celi črti se je uvedla sistematična vojna proti liberalci. Nas neprestano obdelavajo z »liberalci«, o »liberalizmu« pa pišejo, da hoče oropati ljudi vere, da hoče vreti iz bole križ in vero-

uk, da hoče razdreti z razporoko rodbinsko srečo ter da hoče zaslužiti z materijalizmom in kapitalizmom vse. »Liberalci« so krivi tudi svetovne vojne in vsega gorja, ki se je rodilo iz nje. Obžalujem SLS., da hoče za vsako ceno tudi v Jugoslaviji bojevati političen boj v imenu kulturnega boja, kakor je tudi obžalovanja vredno, da se je vnel z vso srditostjo političen boj v času, ko je domovina še v veliki nevarnosti. Pričakoval sem, da se bo mogla naša ožja domovina obvarovati kulturnega boja, če ne za vedno, pa v najslabšem slučaju vsaj za prihodnjih deset do petnajst let ter mesto medsebojnemu ključju posvečati vse sile napredku in vstvarjenju države. Zdi se mi, da se nekateri gospodje okoli SLS. nikakor ne morejo živjeti v nove razmere. Pozablja, da je vojna izrevolucionirala duhove — in njim v prilog gotovo ne — in da je glavna opora stare SLS. — za slomba Dunaja z vsem prestižem pokrajinske cesarske in avtonomne deželne oblasti — izpodnežena. Končno nočejo uvideti, da je SLS. v Jugoslaviji le manjša politična sila, ki je zastopna Narodnem Predstavništvu le z 19 poslanci, dočim reprezentira danes na Slovenskem JDS. tisti parlamentarni klub, ki tvori s svojimi poslanci absolutno večino Narodnega Predstavništva. Ako politični voditelji SLS., ki so ostali doma, nimajo moči, da bi te vrste boja onemogočili, nam drugoga ne bo preostalo, kakor da primemo tudi mi, če tudi neradi, za ostrejšje orožje. Vodstvu SLS. se tembolji čudim, da trpi doma take izrastle političnega življenja, ker je v Beogradu SLS. najlojalnejša stranka, katere reprezentant gre čez drin v strah za idealami, ki jih zastopa v vladi JDS. Sklicujem se lahko na poročilo predsednika pripravljalec odbora JDS. ministra Svetozara Pribevičeva, ki ga je podal v Demokratičnem Klubu in v katerem je povdarjal, da je držanje predsednika VSL., ministrskega podpredsednika dr. Korosca napram JDS. vse skozi korektno. On z vsem povdorkom obsoja vsako separatistično politiko in vsak strankarski napad na Slovenskem in to tudi od strani SLS.

Kakor sem se mogel in moral zadnje dni prepričati, je postal političen medstrankarski položaj na Slovenskem naravnost nevarnejši. Naša stranka je do skrajnosti popustljiva, spraviiva in tudi n. pr. mirno prenaša nenaravno razmerje med politično odgovornostjo in političnim vplivom, ki ga nosi SLS. ali pa slovenska JDS., tako v pokrajinski vladi, kakor v ministstvu. Umevno pa je, da pri najboljši volji JDS. ne bo mogla dolgo gledati nediscipliniranosti pristajšev in časopisja SLS., njihovih napadov ter krutih žaljenj. Hočeš, nočeš, bo primorana JDS. kot nositeljica državne politike, izvajati vse konsekvence do skrajnosti. Nisem poklican, da bi delil nasvete, menim pa, da je na odgovornih gospodih SLS. leželo, da se pravočasno in položajno primerno orijentirajo. Staro Avstrijo smo hoteli razdeljati, zato smo lahko rovarili ter delali opozicijo in obstrukcijo. Jugoslavije si z rovanjem ne damo razdeljati.

Ali je to spodobno?

Zadnje nedeljo sklical je mestni svetovalec, inženir Stebi, javen shod socialne demokratične stranke in ta shod se je vršil pred Mestnim domom. Če je dosegel namen, ne vem, vemo pa, da je tical ta namen docela v pristnem hujkanju. Mesto, da bi se bilo zbrani množici pošteno in dostojno povedalo, da ne more mestni magistrat dati živili, če jih sam od nikogar ne prejme, navilil se je mestni svetovalec Kocmur na mestno aprovizacijo ter vporabil star in obrabljen način hujkanja in psovanja, ki se v drugi dobi ne bi izkazal, v teh časih se pa take reči prav dobro plačajo. Kakor se nam poroča, je mož skliceval se med drugim na to, da se je enkrat na magistratu oglašil uslužbenec mestne aprovizacije ter je županu odkril grozovite golufije in tatvine pri aprovizaciji. Pa kaj se je zgodilo? Usluženca so poglali iz aprovizacije, tatovi in golufji so pa ostali na magistratu. Upamo, ker gosp. Kocmur ne imenuje nobene osebe, da bo vse vsaj v bodoči seji mestnega sveta navedel imena ovaditelja, kakor tudi golufij in tatov. To imenujejo gospodje dostojno bojevanje! Sicer se pa da stvar čisto enostavno in na vse strani ugodno rešiti. Mesto se že pet let trudi z aprovizacijo. Vsek, ki je sodeloval,

opravljal je nevhvaležen posel, in če bi šlo po gosp. Kocmurjevemu mnenju, bi bila morala socialna demokracija že davno pobiti lepo število aprovizacijskih mestnih uslužbencev. Ker misimo mogli čudežev delati, nas sedaj psujejo in po blatu vlačijo! Stvar se pa da čisto čedno rešiti! Nobeno oko na magistratu se ne bo jokalo, če vlada, ki proti hujkanjem ničesar ne stori, vzame mestu opravila, cijo ter jo izroči socialnodemokratični stranki. Nai vojna zveza prevzame vse zaloge, kolikor jih ima danes mestna aprovizacija in naj v bodoče ona prekrbuje tistih 30.000 prebivalcev, ki spadajo v ubožno akcijo. Gospod Kocmur lahko celo vodstvo prevzame, bojimo se pa, da bo čez nekaj mesecev doživela socialna demokratična stranka shode, na katerih bodo govorniki g. Kocmurja ravno tako neumljeno trgali, kakor je on nas trgal zadnje nedelje. Inventar se lahko vsak dan napravi, zaloge pa tako niso prevelike, tako da se v par dneh lahko vse izroči novim aprovizacijskim gospodarjem. Ta ponudba je čisto resna, in prosimo vlado in pa posebno tudi poverjenišvo za socialno skrb, da se o njej brez odloga posvetujeta!

Dr. I. T.

Na stražo.

Celje, 13. aprila 1919.

Stranka jugoslovanskih socialdemokratov se pojavlja in začena nastopati. Kot odkritosrčni prijatelji vsake zdrave organizacije v našem narodu, pozdravljamo iskreno to gibanje v delavstvu. Saj je bilo Celje in Celjska industrijska okolica v tem pogledu silno zamernajša. V predvojnem času da o času vojne niti ne govorimo, je bil slovenski delavec pokoren hlapec nemškega kapitala in najhvaležnejši material, na kojem slonela trla stavba celjske nemškutarje.

Z državnim preobratom je postala slika druga. Gradec in Dunaj sta izgubila za nas svoj pomen, jugoslovanska socialdemokratična stranka, ki je bila poprej le formalno samostojna, se je morala tudi resnično razločiti od Gradca, dasi to večini voditeljev te stranke tako v Celju kakor v Mariboru ni ravno prijetno. Če kedar, se baš danes ne da z golo negacijo spraviti iz sveta narodnostnega vprašanja, ki tvori bistven sestavni del v tvorbi novih, mladih držav, ki so nastale na razvalinah stare Avstro-Ogrske.

Stranka JSDS, ki je ob izbruhu in v celem poteku svetovne vojne na višji ukaz iz Berlina in Dunaja pokorno sodelovala v boju za zmago nemškega imperijalizma, je doživela kmalu po razsulu starega sistema prvo veliko razočaranje: na našem jugu je nastala mesto republike — demokratična monarhija, mesto kaosa in nereda, urejenost in stroga disciplina. Nemški upi, da bo eventualna meja med slovanskim jugom in nemškim severom, tvorila Sava, so šli po vodi, uklonili se je moral Celje in podati se je moral Maribor. Vse to je šlo dosti hitro. Sporedno s tem pa zasledimo tesno fuzijo vseh razočaranj in nezadovoljnih nemških elementov s stranko naših socialistov, oboje družin in veže nezadovoljnost, odpor in volja sejati nezupanje in begati narod. Ni nas strah tega pojava, nočemo slikati hudiča na steno, približamo pa to dejstvo, ki kaže vso nezakrivnost te zveze in absolutno pomankanje one lojalnosti, ki jo od vsake stranke napram mladi državi danes zahtevamo.

Uverjeni smo, da mora slediti politični revoluciji, ki jo je rodila svetovna vojna in njen polom nuno socialna revolucija. V ospredju vseh notranjih vprašanj stoji danes še vedno vprašanje prehrane. Kako dobiti neobhodno potrebna živila in obleko in to dati 70% naroda po taki ceni, da si jo more mali človek tudi plačati. Večina naroda je na koncu možnosti, je danes v večji gospodarski odvisnosti in bedi, ko kdaj poprej, odtod tudi ona bolesta vznemirjenost, ono obupno razpoloženje, ki še sicer čaka in upa v tolažilne besede, ki na meji že na prve pojave revolucije. Pri vsem tem pa opažamo, da gre življenje vojnih časov in volnega dobičkarstva nemoteno svoje loko pot dalje. Pravična oddaja v vojni pridolženega premoženja je tako nujna zahteva trpečih mas, da je vsako nadaljnje odlašanje največja nevarnost za požar, ki grozi vpepeliti svet.

V tej strašni bedi srednjih stanov ležijo korenine prave »boljševske nevarnosti« in ne v onem a priori hujkanju, ki gaunganja brezvestno demogoštvo. Ako danes državni uradniki in nameščenci še vzdržijo in še čakajo, je pripisovati samo dejstvu, da se zavedajo velike svoje dolžnosti in odgovornosti napram državi. Ali preveč napet lok poč, samo do gotove meje je to šlo, predno pa človek z rodbino vred poglre, postane nebrzdna zver, ki išče izhoda in rešitve za vsako ceno.

Jugoslovanskemu narodu.

Pariz, 11. aprila.

Ze peti mesec zboruje v Parizu mednarodna mirovna konferenca, katere naloga je podati človečanstvu nove moralne osnove življenja in napredka ter ustvariti nov red človeške družbe, zjednjene v neodvisnih narodnih državah, temelječe na principih pravice, svobode in znanosti. Velike so bile nade, katere je polagal jugoslovanski narod na mirovno konferenco. Brezmejno zupanje v predsednika velike severoameriške republike, Woodrowa Wilsona, kakor tudi v zaveznike, ki so tekom vojne sprejeli in odobrili temeljne točke Wilsonovega programa, objavljenega v njegovih slovesnih poslaninah, vilo je v srca Jugoslovancov trdno prepričanje, da prinese parizka konferenca našemu narodu to, kar najbolj potrebuje po izvršenem osvobodjenju: Rešitev teritorialnega vprašanja v zmislu pravične primembe principa o samoodločevanju naroda. Edino po pravični in nepristranski rešitvi tega vprašanja zamo- re naš narod posvetiti svoje sile izključno materialnemu in moralnemu napredku naše nove svobodne države ter postati vreden in koristen član Zveze Narodov.

Še ni padla končna odločitev o naših zahtevah, še vedno visimo med upom in strahom, ali celi potek razprav na mirovni konferenci nas prepričuje, da imperializem še ni mrtev, in da zmaga Pravice in Resnice še ni končno izvojevana. Mirovna konferenca, ki bi imela biti vrhovno in nepristransko razsodišče o pravicah in potrebah vseh narodov, malih in velikih, izpremenila se je v vojni tribunal zmagovalcev, kjer krojijo velike države usodo narodov po svojih interesih in simpatijah. Woodrow Wilson, upanje in nade vsega trpečega človečanstva, ni podpiran niti od strani Amerike tako soglasno, kakor bi to zahteval veliki čas, v katerem živimo, in važnost misije, ki jo je prevzel. Naše stališče je ob teh razmerah skrajno težavno, in samo kak nepriznani dogodek ga more poboljšati.

V teh težkih dneh, ko preživlja narod svojo najbridkejšo preizkušnjo, smatrajo Jugoslovanci iz okupiranega jugoslovanskega ozemlja za svojo dolžnost pojasniti naši javnosti težak položaj, v katerem se nahaja naše vprašanje, in povedati narodu, da mora biti pripravljen na vse. Zamočati to, pomenilo bi dvomiti o politični zrelosti naroda, ki je umel ohraniti skozi stoletja političnega suženjstva svojo narodno individualnost in ki si je znal v odločilnem trenutku priboriti svojo svobodo. Prepričani smo, da resnica, kakor je ona trpka in bridka, ne vnese obupa in malodušja v naše vrste. Nasprotno, uverjeni smo, da ona v našem narodu, hrepenečem po življenju in vsestranskem razvoju, izkaljenem v stoletnih borbah, novo navdušenje, nove sile in odločnost boriti se do končne zmage, ki mora pripasti narodu, ki se bori za pravico. Dalmacija, hrvatsko Primorje, Istra, Trst in Gorica, biseri jugoslovanske države, so naše zemlje, plavi Jadran je naše morje in ni je sile, ki bi zamogla izbrisati ljubezen do teh krajev iz src vseh Jugoslovancov. Ti kraji bodo morali biti naši, drugače so Jugoslovanci obsojeni na životarjenje, nevredno svobodnega naroda in na počasno umiranje, ti kraji bodo naši, ker to zahteva naša pravica, naš narod, ponaša naša življenska potreba in pa neukrotljiva sila naroda, ki je vajen boriti se in umirati za svoja prava.

Z zaključkom mirovne konference stopimo v novo fazo našega narodnega in državnega življenja in v novo fazo naše borbe, za integriteto našega ozemlja. Ta nova doba ne sme najti naš narod nepriljubljen, Mi, Jugoslovanci iz zasede-

nega ozemlja slovesno obljubujemo, da smo pripravljeni na vse, tudi na skrajne žrtve, da dosežemo neodvisnost in svobodo celokupnega jugoslovanskega naroda v njegovih integralnih naravnih in narodnostnih mejah. Ne delamo nikake razlike med posameznimi deli našega troimenega naroda, niti med posameznimi kraji našega ozemlja. Vsek kos našega ozemlja je kos našega narodnega telesa. Hočemo pa, da to prepričanje prešine vse Jugoslovane, ker edino v medsebojni ljubezni, solidarnosti in edinstvu leži poroštvo našega končnega uspeha. Želimo, da postane ta narodni program lasti celega jugoslovanskega naroda. Sedaj ni več časa za ozkosceno politiko lokalnih interesov, temveč vsakdo mora prispevati po svojih močeh k zgradbi in ureditvi skupnega jugoslovanskega doma. V močni nerazdružljivi vezi, temelječi na duhovnem edinstvu našega naroda, v skupnem in smotrenem sodelovanju na narodnem programu leži najlepša in največja pomoč, katero bodo zamogli podati svobodni Jugoslovanci svojim bratom, trpečim pod tujim suženjstvom.

V treznem, discipliniranem in sistematičnem delovanju, v neomajeni veri v zmago pravice, v koncentraciji vseh narodnih sil, v poštenosti vsega našega javnega in zasebnega življenja leži bodočnost našega naroda, ki v svojih zgodovinskih nepozna malodušnega umikanja pred silo. Izgine naj vse to, kar kali javno življenje, kar krši slogo, kar zmanjšuje našo zmago.

Primorje in Dalmacijo bomo v prvi vrsti rešili, ako bode celokupen narod njegov predstavnik vsi poslanci iz Slovenije, Banovine, Dalmacije, Vojvodine, Srbije in Crne gore, z verno in navdušenjem gradili temelje naše države, ako bodo v strnjelih vrstah in s svetlim prepričanjem ustvarjali sredstva za obrambo našega naroda.

Nova doba, ki je napočila ne samo za naš narod, temveč za ves svet, prinesla je s seboj nove probleme in nove dolžnosti. Obnova vsega državnega in socialnega življenja na modernih, pravičnih temeljih je prvi predpogoj vsestranskega razvoja latentnih sil narodnih, a popolna enakopravnost, državljanska in socialna, je vez, ki veže sile posameznikov v kolektivno, nezlomljivo celoto.

Pričakovati pri tem konstruktivnem delu pomoči drugih narodov, je usodopolen pogrešek, a čakati pasivno na to, da bodo drugi narodi dali pravce našemu zunanemu in notranjemu političnemu življenju, je zločin. Slehernemu Jugoslovancu mora biti jasno, da sila našega naroda ne leži v prijateljstvu in simpatijah, ki jih eventualno imamo pri drugih državah, niti da je naša slabost odvisna od sovraštva in pohlepnosti drugih držav, ki prežijo na dele našega ozemlja, temveč da nosimo sami v sebi silo in slabost, kakoršna nepota našega narodnega življenja bomo že ubrili. Svetovni položaj je nejasen. Vključni zmagi nad Centralnimi silami ni pričakovati od strani Zaveznikov, da bodo znali urediti na zadovoljujoč in pravičen način mednarodne spore in difference. Velika revolucija, ki se je začela leta 1914, še ni končana. Naš narod mora biti torej pripravljen na vsako slučajnost, v svesti si, da bo v kratkem zasigurno njegov nemoten razvoj v integralnih, njegovih narodnostnih mejah, akoborazumelkilič čas.

Genij našega naroda, ki nas je dovedel preko Kalvarije, kakoršne ni preživel noben drugi narod, do Vstajenja, nas ne bo zapustil tudi v tem poslednjem svobodnosnem času.

S tem zupanjem pošagamo osodo Jugoslovancov v roke naroda.

Deklaracija jugoslov. emigrantov.

Na sestanku v Parizu dne 15. 16. in 22. marca 1919. so jugoslov. emigranti usvojili to-le deklaracijo:

I. Popolnoma soglašamo s temeljnimi točkami političnega programa:

1. Naša država bo di jedinstvena, i ne složena, torej naj ne bo urejena kol svezna država, kakor je Nemška ali

Iščem sobo meblirano ali ne, v Ljubljani ali v okolici. P. poročnik A. Jovanovič, Demotranska vojašnica, 24. pak. 4200

Levski voz za 2 konja, močno delan, skoro nov, zelo lahek tek, barva naravni les, se po ugodni ceni proda. Ponudbe pod „3500/4198“ na upr. Slov. Naroda. 4199

Izvirjena kubarica in pripravna sobarica

se iščeta za takoj pri fini srbski rodbini. Mesto izborno, plača kot tudi hrana zelo dobra. Priporočene ponudbe na: G. Dimović, Novi Sad, Kossuth Lajo 33. 4198

Podružnica Društva sv. Cirila in Metoda v Središču razpisuje za novo ustanovljeni otroški vrtec

službo vrtnarice

z mesečno plačo 200 K in sicer začasno, samo za dobo 4 mesecev od 1. maja do 31. avgusta t. l. Za hrano in stanovanje je poskrbljeno. — Prošnje naj se pošljejo do 24. aprila na podružnico Društva sv. Cirila in Metoda v Središču na Dravi.

Potrji globoke žalosti naznanjamo, da je naš nadvseljubljeni sin, ozir. brat in nečak, gospod

Erazem Pungrič

trgovski knjigovodja

danes zvečer ob 11. uri nenadoma preminul v cvetju svojega življenja, star 21. let.

Pogreb nepozabnega bo v sredo, dne 16. t. m. ob 9. uri zjutraj.

Draga rajnika priporočamo v blag spomin.

ŠKOCIJAN, 13. aprila 1919.

Alojzij in Františka Pungrič, starši. — Alojzija, Francka, Ljotja, Franci, Joško, Stojka, Cita, Nova, bratje in sestre. Stefanija Gruden, Marija in Janoz Pungrič, teti in stric.

Najžalostnejšega srca javimo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naša iskreno ljubljena mati ozir. tašča, stara mati, gospa

Elizabeta Schmeiler

dne 12. t. m. po kratki bolezni, v 75. letu nenadoma preminula.

Pogreb nepozabne nam rajnice je bil dne 14. t. m. popoludne v Pragi.

Blago rajnico priporočamo v blag spomin.

PRAGA-LJUBLJANA, 15. aprila 1919.

Evgen Tujoč, Anton Tujoč, sinova. — Evgen Tujoč, vnuk. — Božena Tujoč, snaha.

Brez posebnega obvestila.

Zahvala.

Za vse dokaze iskrenega sočutja povodom smrti naše nadvseljubljene, nenadomestljive soproge ozir. dobre mamice in hčerke, gospe

Antonije Kruhmeroj. Hvala

izrekam v svojem in v imenu vseh ostalih sorodnikov svojo najsrčnejšo zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujem vsem darovateljem krasnega cvetja in vsem, ki so spremili nepozabno pokojnico tako mnogobrojno na nje zadnji poti.

V LJUBLJANI, dne 14. aprila 1919.

Selmar Kruhmer, konc. zobotehnik.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Zahvala.

Za časa bolezni in prilikom smrti našega preljubljenega

Rudi Kollmana

smo prejeli od vseh strani najpripršnejše izraze sočutja in sožalja tako, da nismo v moči zahvaliti se vsakemu posebej.

Zato izrekamo tem potom vsem vojnim in bolniškim tovarišem, kakor tudi č. sestram, vsem sorodnikom, znancem in prijateljem blagega pokojnika svojo najiskrenejšo zahvalo za tolažbo ob bolezni, smrti in pogrebu. Osobito pa bodi tukaj izrečena najlepša zahvala gg. zdravnikom dr. Slecht in dr. Štajmerju za njuno strokovno in brezprimerno požrtvovalno zdravniško skrb, čast. g. kuratu Bonacu za njegovi tako ganljivi, tolažilni nagrobni govor, ter g. kapetanu dr. Trostu.

Vsem ki so nas tolažili v teh bridkih urah, naj plati Bog.

Ljubljana, dne 15. aprila 1919.

Vdova Lejka Kollman, ter rodbine: Kollman, Potocnik, Šerbo.

Dva nova ženska modra sta na prodaj. 4176

Kupi se ribje oči, zamenja se tudi s živili. Koslov pove upr. Sl. Nar. 4204

Restavracija v Predorovcih ul. 9. 50 potujočemu slav. občinstvu. 3712

Proda se zlata damska ura z dolgo verižico. Pojasnila daje iz prijaznosti gosp. F. Kaber puškar Ljubljana Selenburgova ulica 6. 4219

Hiša z velikim dvoriščem, dobro mesto poleg velike tvornice se proda. Naslov kupcev pod „A. Z. 4177“ na na upr. Slov. Naroda. 4177

Pisalni stroj, najboljši sestava, sasma novo ili malo rabljen. Zanimi kuopiti. Ponude tvtici Schwarz druz, Zagreb, Preradovica 1. 3347

Močan šivalni stroj, dobro ohranjen, se lahko vsak dan pop. od 1—4 ure. Novi Vodmat 97, pritiče. 4210

Acetilenski aparat, dobro ohranjen, od 75 do 100 lit. za okroglo 15 luči, se kupi. — Ponudbe pod „Aparat/4211“ na upr. Slov. Nar. 4211

Vagon desk, jelovih, 40 mm debelih, se lahko proda. Ponudbe s pogoji pod „Deske/4216“ na upr. Sl. Naroda. 4216

Sveža jajca v originalnih zabojih a 50 vina 1 komad proda po 50 vinarju ali plačilo naprej Em. Španz, Rogatec Sp. Stajerska. 3411

Prodajni strožnik (Drehbank), 40 kg moti in 5 kg kompozicije (Lagermetall). Rudolf Ponikvar v Radetah pri Zidanem mestu. 4206

Zakonski par brez otrok išče za takoj ali za 1. junija opravljeno sobo s kuhinjo. Naslov Mr. Ph. Bogdan Devide - lekarna Mr. Ph. Sulnik, Ljubljana, Marija trg. 4201

Želim vzeti v najem posetstvo, vza- mem tudi ml. ali prodajalno, na željo tudi kupim in sicer kje na Štajerskem ali Kranjskem. Naslov v upr. Sl. Naroda. 4180

Meblirana soba v vili blizu Tivolija se odda s 1. majem solidnemu samskemu gospodu. — Ponudbe sprejema upr. Slov. Nar. do 24. t. m. pod „meblirana soba/4194“. 4194

Proda se radi preselitve: izvrsten kratki tek klavir, šivalni stroj, lesteni z žarnicami, otroški voziček, viseča svetilka, uniforme, damski kostum za normalno postavo, angleško modno blago za moško obleko in damski kostum, usnjate črne hlače in razne druge stvari. Tržaška cesta 45. 4066

Ženitna ponudba! Trgovca s premoženjem, 30 let star, idealen, zdrav, dober človek le- oga značaja želi se priženiti k simpatični gospodici ali vdovi, dobri gospodini, v primerni starosti, katere ima nekaj premoženja. Ponudbe s sliko katere se vrne, pod G. F. 4209 na upr. Sl. Nar. 4209

Perfektne pisarniške moč za knjigo- respondenco, inventuro in bilanco se sprejema. Javijo naj se samo praktično izvirne moči, ki se izkažejo z izbornimi referencami. Pogoj je popolno znanje slovenskega jezika v besedi in pisavi. Ponudbe pod „W. Z. 4178“ na upravnishvo Slovenskega Naroda. 4178

Čebelni vosek suhe satine in odpadke sveč kupijo po najvišji dnevni ceni J. Kopač, svečar, Ljubljana, Golovška cesta št. 90.

Srbsko pjevačko društvo v jednom okra- žnem mestu v Bosni traži

Horovogiu, koji bi podučovao društvo u pjevanju, a poslije eventualno i u instrumental- noj muzici. Isto bi mogao otvoriti i svojo privatnu muzičku školu. Reflek- tanti neka pošalju svoje svjedodžbe kvalifikacije, te zahjev stalne plaće i minimum privatne zarade Ponude na upravo lista pod „Horovogiu“/4217

Ženitna ponudba! 2 samostalna drž. uslužben: a na de želi, večša več jezikov, premožna, in- telligentna, srednje starosti, prijetne zunanosti, mirnega značaja, se želi radi pomanjkanja znanstva v svrhu poznejše ženitve spoznati z gospo- dičnami ali vdovami s posestvom, trgovino, gostilno itd. Starost ne čez 36 let, neomadeževano življenje, prid- nost, blag značaj. Dobrosrčnost, pri- meren izurjenost v gospodinjstvu in nekaj v šivanju. Natančne resne ponu- bde s sliko pod „Srečna bodočnost/ 4182“ na upr. upr. Slov. Nar. Tajnost strogo zajamčena. 4182

Proda se dobro ohranjeno motorno vozičko, 2 sedla, koslov pove iz prijaznosti upr. Sl. Naroda. 4216

Proda se dva modra, se proda. Hi- sta ulica št. 24. 4193

Hiša se takoj sprejma v trgovino z mešanim blagom, 13—14 let stara. I. an Trnava, Modička. 1904

Otroški voziček z gumijevimi kolesi, nov, še nerabljen, črn, za ležanje z dvema držajema se proda. Sedna ulica št. 3, IV. lavo. 4183

Več avtomobilnih plaščev se kupi. Pismene ponudbe na upr. Slov. Naroda pod „Novi/3510“. 3711

Nov dežni plašč ali dobro ohranjen se „Dežni plašč/4214“ na upr. Sl. Naroda. 4214

Dobro ohranjen otroški voziček se kupi. Ponudbe s ceno na naslov: Voziček št. 1, Raka. 4098

Kočni stroj za izdelovanje cementne strešne opeke in d robilec kamena z motorjem vred kupim. Ponu- bde pod „Stroj/28“ poštno leže- do nove mesto. 4175

Pnevmatiko in zračnice kupim. Cenjene ponudbe z navedbo dimen- zije in cene na poštni predal 20 gl. pošta Ljubljana. 4195

Vrt, stavljeni prostor proda najvis- jemu ponudniku. Več se izve v re- stavraciji pri „Zvezdi“ v Spodnji Šiški. 4191

Elektro motor, menjalni tok, (Wechsel motor, strom) 6 1/2 PS, 1430 tur 50 pajod 500 volt nerabljen se proda. Ponudbe pod „4000 II/4181“ na upr. Sl. Naroda. 4181

Proda se dobro ohranjena, malo časa rabljena, iz češnjevega lesa lepo izdelana oprava za prodajalno, ter mlada dobra molzna krava pri Ivanu Weiss v Kamniku. 4189

Lokal za fino trgovino v prometni ulici, se išče najeti. Kupi se tudi hiša z lokalom. Posredovalec dobi dobro nagrado. Sporočila sre- jema posredovalnica Flux, Gospeška ulica 4/I. 4208

Slamnihe čisti in beli l. jugoslovan- kemično čiščenje Josip Režek, Ljub- ljana, Poljanski nasip št. 4, Po- družnica Selenburgova ulica 4. 4029

Ženitna ponudba! Državni uradnik, zavezen in podeljen želi v svrhu ženitve znanja z gospodico ali vdovo s premoženjem ali posestvom od 25—35 let staro. — Dopisi pod „Srečeta 40/4187“ na upr. Sl. Nar. 4187

Naravno malinovo in citronovo esenco in druge potrebščine za izdelavo dobrih kokalic, kakor tudi 70% mali- novno fondant esenco za aromatiziranje kanditov priporoča: Destilacija esenc Srećko Petek, Ljubljana, Selenburgova ulica 37. Istotam se ku- pijo sveži, čisti olupki oranž kg 15 K 3965

Iščem dve lepo meblirani sobi v bli- žini deželne vlade s 1. majem ali pa vsaj do 1. julija z vporabo kopeli, kuhinje, elektr. razsvetljave, kjer bi znabitelj imel tudi skupno hrano za zakonska. Ponudbe pod „Stalne 53/4212“ na upr. Sl. Nar. 4212

Pozor! Različna rabljena obleka za dame in gospe ter vojaška uniforma, čevlji, nova otomana, kuhinjska oprava, stroj za rezanje mesa, dežni površnik za izvoške itd. se proda takoj radi odstopanja. Na ogled od 3 do 6. pop. v Trnavski ulici 25 na dvorišču (pri Richterju). 4213

Pozor! Različna rabljena obleka za dame in gospe ter vojaška uniforma, čevlji, nova otomana, kuhinjska oprava, stroj za rezanje mesa, dežni površnik za izvoške itd. se proda takoj radi odstopanja. Na ogled od 3 do 6. pop. v Trnavski ulici 25 na dvorišču (pri Richterju). 4213

Iščem stanovanje z dvema sobama, kuhinjo in pripadki za dve mirni osebi, za takoj ali za pozneje. Valentin Kopitar, uprav- nik Slovenskega Naroda.

RUM slivovko, vermut vino, razna vina v sodih fino beo in črno, staro vino za steklenice prodaja po ugodnih cenah (trdka Dr. Novakovič, Ljubljana, Marije Terezine cesta 13, (Koliše)) 3687

Pojasnili o menjavi nežigosanege denarja in prodaji vojnega posojila doje Anončna ekspedicijska Al. Ma- telič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 4220

Ženitna ponudba. Trgovca v veleposeselnik s Spodnje Stajerske, star 40, let gnotno dobro fundiran, se želi oženiti z inteligentno 25 do 40 let staro gospičo ali vdovo brez otrok z dobrim plemenitim srcem, mirnega prijetnega vedenja, lepe zua- nanosti, breznege značaja in neoma- deževane prošlosti, katere ima veselje do trgovine in gospodarstva. Premoženje in bala postranska stvar. Neanonimne dopise s sliko se pošilja pod „Dobro bodočnost“ na An- ončno ekspedicijsko Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg 3. 4220

Hiša v Trstu trgovski ali priv. ev. tudi stavbiče, se kupi. Obvezne pismene ponudbe na Anon- čno ekspedicijsko Al. Matelič, Ljub- ljana, Kongresni trg 3. 3622

Prodaja raznovrstnega pohištva

pod roko v skladišču „BALEK“ od danes naprej vsak dan.

Naprodaj je manjša hiša z 2 stanovanjema

Cena K 16.000. Nekaj ostane lahko vknjiženega na hiši. Proda se tudi večja množina slivovke in napol krita kočija s celo vprežno opravo. Več v Sp. Šiški, Kaničkova cesta štov. 204. 4215

! SVETLA !

Baterije, žarnice, elektrotehnični predmeti, (izdelek svetovne slovenske tvornice). Generalna reprezentanca za en gros v kraljestvu SHS

JANKO POGACAR, ZAGREB, 1882

Žačasno Ljubljana, Hilska ulica št. 29/1.

Proda se:

decim. tehtnica (angl. fabr.) dva hleva za perutnino ozir. za dom. zajce (franc. nemški sistem) acetilenski aparat, maj- hna železna peč tudi za kuho pri- pravna s cevmi in pripravo za vodo greti (kolčki), violina v leseni škatli, šapiograf, več prekelj (palice) za fiziči ali hmelj ter razne druge malenkosti. Pojasnila daje Gabrijel Urahee, Ljubljana, Sv. Petra cesta 17./I. nadst. samo od 11. ure dopoldne do 3. ure popoldne. 4202

Vsako količino žarnic

s 25, 32, 50, 100, 200 in 300 svečami ter napetostjo od 110 voltov kupuje

Gradska munjara, Karlovac, (Hrv.)

Prima bosanske slive

v vrečah a K 5-40 za kg netto, prodaja dokler traja zaloga, trg. in komis. del. družba „Balkan“. Vreče se zaračunajo a K 5- za komad. 4108

Ugodna prilika! Ugodna prilika!

Proda se kompletna

oprava za spalne sobe

od eleg. do priprostih vrst, razno drugo pohištvo, perilo in srebr. jed. orodje

Transporti se na željo poskrbi. — Pojasnila daje: Anončna ekspedicijska Al. Matelič, Ljubljana, Kongresni trg št. 3.

!! Železniške nezgode na dnevnem redu !!

Zavarovalnica CROATIA Zavarovalnica

v Zagrebu zavaruje proti nezgodam na železnici.

Prometna za vsakih tisoč kron K 5- za celo življensko dobo. — Pro- spekti pošilja brezplačno in sprejema ponudbe. Glavno zastopstvo za Slovenijo, Stari trg 11, Ljubljana. — Kot prijava zadošča dopisnica

Št. 214

Oglas.

Gozdno in domensko oskrbnishvo v Boh. Bistrici razpisuje oddajo:

740 prm trdih drv,

ki leže na „Kopišču“ v „Suhi“, ob gozdni poti, 1 km oddaljeno od glavne ceste Bistrica - Bohinjsko jezero in 6 km do železniške postaje.

Ponudbe je vpsolati na oskrbnishvo do vstevsega 25. aprila 1919.

Gozdno in domensko oskrbnishvo, dne 13. aprila 1919.

Čemu za pomlad nove obleke

ako se s prebarvanjem starih in kemičnim čiščenjem zamazanih doseže isto.

Najmodernejšje barve, prihranek denarja.

Hitra in točna izvršitev.

Prva in največja japosl. tovarna za barvanje, kemično čiščenje, pranje in svetle-likanje perila

JOS. REICH, Tovarna: Poljanski nasip št. 4. Podružnica: Selenburgova ul. 4.

Poštna naročila se točno izvršujejo.

Ing. Dr. Miroslav Kasal

oblastveno poverjeni stavbni inženir.

Specijalno stavl. podjetje za betonske, železobetonske in vodne zgradbe v Ljubljani, Hilslerjeva ulica št. 7.

Izvršuje strokovno: Naprave za izrabo vodnih sil, vodne žage, elektrarne, betonske in železobeton. jezove, mostove, železobetonska tovarniška poslopja, skladišča, betonske rezervoarje, železobetonsko oporno zidovje in vse druge betonske in železobetonske konstrukcije. Prevzema v strokovno izvršitev vse načrte stavbeno inženirske strobe. Tehnična izjava, zastopstvo strank v tehniških zadevah.